

Sygn. akt IV U 466/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 grudnia 2023 roku w Sieradzu

odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 28.09.2023 r. Nr (...)

w sprawie J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności opodatkowanej według stawki liniowej wynosi dla J. C. za 2022 rok 136 022,74 (sto trzydzieści sześć tysięcy dwadzieścia dwa 74/100) złote.

Sygn. akt IV U 466/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 28.09.2023r., wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023r. poz. 1230, ze zm.) oraz art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 2561, ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. Inspektorat w W. stwierdził, że roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności opodatkowanej według stawki liniowej wynosi dla J. C. za 2022r. 520 302,70.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, wnosząc o uchylenie decyzji, zarzucając ZUS naruszenie artykułu 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 2561, ze zm.), poprzez nieprawidłowe ustalenie wysokości rocznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i nie uznanie odliczenia od przychodu za rok podatkowy 2022 strat finansowych z lat ubiegłych z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Wskazywał, że faktyczny i rzeczywisty dochód w 2022r. wyniósł 136022,74zł. i od tej kwoty został naliczony należy podatek dochodowy oraz składka na ubezpieczenie zdrowotne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, że podstawa wymiaru wnioskodawcy w rocznym rozliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne, została ustalona nieprawidłowo i pomniejszona o stratę z

ubiegłych lat. W ocenie ZUS, dochód będący podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, liczy się inaczej niż dla celów podatkowych i przedsiębiorca nie może pomniejszyć tej podstawy o straty z lat ubiegłych ani innych ulg i odliczeń (poza składkami za ubezpieczenie społeczne, jeśli nie zostały zaliczone do kosztów przychodu).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. C. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od 25.07.1991r.

W dniu 22.08.2023r., ZUS wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające w związku z koniecznością ustalenia prawidłowej wysokości rocznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za 2022 rok z tytułu prowadzenia przez w/w pozarolniczej działalności gospodarczej (**zawiadomienie o wszczęciu postępowania/akta ZUS**),

W dniu 28.08.2023r. do ZUS wpłynęło pismo wnioskodawcy, w którym podał, że jego faktyczny i rzeczywisty dochód w 2022r. wyniósł 136022,74zł. i od tej kwoty został naliczony należny podatek dochodowy oraz należna składka na ubezpieczenie zdrowotne, a wyliczony dochód jest wynikiem różnicy dochodu osiągniętego z pozarolniczej działalności gospodarczej w roku 2022 w wysokości 284279,98zł., i został ustalony zgodnie z ustawą z 26.07.1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Do pisma dołączono kopie dokumentów PIT- 36L i PIT/B (**pismo z załącznikami/akta ZUS**).

Decyzją z 28.09.2023r., wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023r. poz. 1230, ze zm.) oraz art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 2561, ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. Inspektorat w W. stwierdził, że roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności opodatkowanej według stawki liniowej wynosi dla J. C. za 2022r. 520 302,70 (decyzja/akta ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U.2022.2561), roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, opłacających podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 27, art. 30c lub art. 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym innych niż określone w art. 21 ust. 1 pkt 63a, 63b, 152-154 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem art. 24 ust. 1-2b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Podstawa wymiaru składki w nowej wysokości obowiązuje od 1 lutego danego roku do 31 stycznia roku następnego, zwanego dalej "rokiem składkowym".

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest błędna i wynika z mylnej interpretacji przepisów przez organ rentowy. Przepisy ustawy z 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021r. poz. 1128, ze zm.)

wyraźnie precyzują, jak oblicza się dochód pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanej oraz co podlega opodatkowaniu.

Jak stanowi art. 9 ust. 1 cyt. ustawy, opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 25e, art. 29- 30cb, art. 30da-30dh, art. 30e-30g, art. 30j-30p oraz art. 44 ust. 7e i 7f, suma dochodów z wszystkich źródeł przychodów (ust. la).

Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 23o, art. 23u, art. 24- 24b, art. 24c, art. 24e, art. 30ca, art. 30da oraz art. 30f nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów (ust. 2).

O wysokość straty ze źródła przychodów, poniesionej w roku podatkowym, podatnik może:

1) obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty, albo

2) obniżyć jednorazowo dochód uzyskany z tego źródła w jednym z najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych o kwotę nieprzekraczającą 5 000 000 zł, nieodliczona kwota podlega rozliczeniu w pozostałych latach tego pięcioletniego okresu z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty.

Zdaniem Sądu, stanowisko ZUS o zakwestionowaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne wnioskodawcy, która została pomniejszona o straty z lat ubiegłych nie zasługuje na aprobatę. W ocenie Sądu odwołujący dokonał prawidłowego obliczenia dochodu do celów podatkowych, a także do obliczenia należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne. Sąd nie podziela stanowiska ZUS, że dochód będący podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne liczy się inaczej niż dla celów podatkowych i przedsiębiorca nie może pomniejszyć tej podstawy o straty z lat ubiegłych ani innych ulg i odliczeń. Przepis art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. wyraźnie określa, że roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym innych niż określone w art. 21 ust. 1 pkt 63a, 63b, 152-154 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem art. 24 ust. 1-2b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Jak stanowi art. 81 ust. 1 ustawy z 27.08.2004r., do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, opłacających podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 27, art. 30c lub art. 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym innych niż określone w art. 21 ust. 1 pkt 63a, 63b, 152-154 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów; w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem art. 24 ust. 1-2b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów (ust. 2).

Oznacza to, że dochód będący podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne liczy się tak samo dla celów podatkowych i przedsiębiorca może uwzględnić straty z lat ubiegłych.

Nie znajduje uzasadnienia stanowisko ZUS, który powołując się na w/w przepisy twierdząc, że strat finansowych z lat ubiegłych nie można odliczyć od rocznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, ponieważ nie zostało to konkretnie napisane i wyszczególnione w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ustawodawca nie musi tego podawać i uszczegóławiać w tej ustawie, ponieważ jasno podaje i precyzuje, że straty z lat ubiegłych są ujęte w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i są związane z obliczaniem dochodu za dany rok podatkowy. Ustawodawca nie musi powielać tych przepisów, jeżeli odwołuje się do przepisów „w rozumieniu ustawy z 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych”. Ustawodawca odnosi się natomiast w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tylko do możliwości pomniejszenia rocznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, ponieważ jest to w zakresie jej przedmiotowości, ale to nie oznacza, że innych odliczeń od dochodu nie można dokonać zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o podatku dochodowym. Ponadto należy zaznaczyć, że w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej (...) nie ma wprost zapisu, że strat z lat ubiegłych nie wolno pomniejszyć od rocznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotnej lub tego się zabrania. Zaznaczyć należy, że w przypadkach wątpliwych, organ - ZUS, powinien kierować się przepisami i zasadami określonymi w ustawie Prawo przedsiębiorców z dnia 6 marca 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 646). Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju uznając, że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.